

Obligātā vakcinācija – viedokļu krustugunīs

Pēc normatīvajiem regulējumiem Ministru kabinetam ir tiesības apspriest obligāto vakcināciju pret Covid-19 konkrētās profesijās, lai ilgtermiņā aizsargātu sabiedrību no saslimšanas ar vīrusu un pārslodzes riskiem veselības sistēmā, aģentūrai LETA atklāja Tiesībsarga birojā.

Tiesībsargs Juris Jansons, komentējot Ministru kabineta konceptuāli atbalstīto priekšlikumu par obligāto vakcināciju dažādās profesijās, norādīja, ka Satversmes 61. pants paredz Ministru kabinetam šādas tiesības apspriest visus atsevišķu ministriju izstrādātos likumprojektus un jautājumus, kuri attiecas uz vairāku ministriju darbību, kā arī atsevišķu kabineta locekļu ierosinātus valsts politikas jautājumus. Savukārt "Epidemioloģiskās drošības likums" noteic, ka tad, ja ir sākusies epidēmija vai pandēmija vai pastāv tās draudi, var izsludināt papildu obligāto vakcināciju Ministru kabinetam noteiktajā kārtībā. Jautāts, kādi cilvēktiesību pārkāpumi tiks pārkāpti, ja Saeima ar lēmumu apstiprinās valdības rosinājumu par obligāto

vakcināciju, tiesībsargs atzīmēja, ka valdības lēmums balstās uz Satversmes 116. pantu, kas noteic, ka cilvēktiesības var ierobežot likumā paredzētajos gadījumos, lai aizsargātu citu cilvēku tiesības, demokrātisko valsts iekārtu, sabiedrības drošību, labklājību un tikumību.

Vairākas medicīnas darbinieku profesionālās organizācijas kopumā visai atbalstoši vērtē valdības ieceri noteikt vakcināciju pret Covid-19 kā priekšnoteikumu darbam ar pacientiem, tomēr mediķu arodbiedrība to atbalstīšot vien tad, ja valdība apņemsies "kompensēt potenciālās blaknes".

Latvijas Jauno ārstu asociācijas valdes priekšsēdētājs Artūrs Šilovs aģentūrai LETA pauda atbalstu šādai pieejai. Vienlaikus mediķis stāstīja, ka atsevišķi ārsti šobrīd apgalvo, ka tādā gadījumā aizietu no darba. Asociācijas vadītājs neslēpa pārsteigumu par faktu, ka mediķu vidū ir cilvēki, kas ir noskaņoti pret vakcināciju un paši to nedara sava skepticisma dēļ. Arī Latvijas Māsu asociācijas valdes locekle Agita Melbārde-Kelme, atsaucoties uz juristu un zinātnieku izteiktajiem argumen-

tiem, uzskata, ka šāda pieeja būtu gan juridiski, gan ētiski pamatojama, jo, cilvēkiem vakcinējoties, arī tie, kuri to nevar darīt, tiek vairāk pasargāti no riska saslimt.

Ja vakcinēšanos pret Covid-19 Saeima atsevišķām iedzīvotāju grupām noteiks faktiski par obligātu, opozīcijas deputāti rosinās apturēt izmaiņas likumā un potenciāli prasīs Valsts prezidentam izsludināt par tām tautas balsošanu, noskaidrojot aģentūrai LETA. Opozīcijas deputāte Jūlija Stepaņenko skaidroja, ka valdības gatavotie grozījumi likumā ir skaidra norāde uz to, ka politiķiem jādomā par veidu, kādā Saeima var rīkoties, lai šo procesu apturētu.

Satversmes 72. pants nosaka, ka Valsts prezidentam ir tiesības apturēt likuma publicēšanu uz diviem mēnešiem. Viņam likuma publicēšana ir jāaptur, ja to pieprasa ne mazāk kā viena trešdaļa jeb 34 Saeimas locekļi. Šis tiesības Valsts prezidents vai viena trešdaļa deputātu var izmantot desmit dienu laikā, skaitot no likuma pieņemšanas Saeimā. Šādā kārtā apturētais likums nododams tautas nobalsošanai, ja to pieprasa

ne mazāk kā viena desmitā daļa vēlētāju. Ja minēto divu mēnešu laikā šāds pieprasījums netiek iesniegts, tad pēc šī laika likums ir publicējams. Tāpat Satversme paredz, ka tautas nobalsošana nenotiek, ja Saeima vēlreiz balso par šo likumu un ja par tā pieņemšanu izsakās ne mazāk kā trīs ceturtdaļas no visiem deputātiem.

Līdzīgu viedokli pauda arī "Saskaņas" valdes priekšsēdētājs Jānis Urbanovičs, sakot, ka tad, ja valdība lems rīkoties, tik "vaļīgi tulkojot Satversmi un likuma burtu un garu", opozīcijas partijai nekas cits neatlieks, kā likt arī savus parakstus. Viņš uzskata, ka valdība, mēģinot ar draudiem panākt vakcinācijas tempa paaugstināšanu, ir "iebraukusi ļoti dziļā, nekonstitucionālā grāvī". Viņš aicina valdību no turienes izlīst un kāpināt vakcinācijas tempu, intensīvāk uzrunājot sabiedrību, ne tai draudot. Arī Zaļo un zemnieku savienības frakcijas priekšsēdētājs Uldis Augulis uzsvēra, ka faktiskā piespiedu vakcinācijas noteikšana pret Covid-19 nav pieļaujama, tāpēc frakcija būs ar mieru parakstīt iesniegumu par likuma apturēšanu. ▀

ĪSUMĀ

Latvijā aizvadītajā diennaktī konstatēti 50 jauni inficēšanās ar Covid-19 gadījumi un saņemtas ziņas par vienu ar šo slimību saistītu nāves gadījumu, liecina Slimību profilakses un kontroles centra sniegtā informācija. Pēc ilgstoša krituma perioda vakar divu nedēļu kumulatīvais rādītājs uz 100 000 iedzīvotāju pieaudzis no 35,4–36,3 gadījumiem. SPKC skaidroja, ka kumulatīvā rādītāja pieaugums ir saistīts ar garajām svētku brīvdienām, kad testēšanas apjomi ievērojami kritās, tādējādi sarūkot atklāto gadījumu skaitam.

Latvija. Patēriņa cenas šogad jūnijā salīdzinājumā ar maiju pieaugušas par 0,3%, bet gada laikā (šogad jūnijā salīdzinājumā ar 2020. gada jūniju) patēriņa cenas palielinājušās par 2,7%, rāda Centrālās statistikas pārvaldes dati. 2021. gada jūnijā, salīdzinot ar maiju, būtiskākā ietekme uz cenu izmaiņām bija cenu kāpumam dažādu preču un pakalpojumu grupā, ar transportu saistītām precēm un pakalpojumiem, restorānu un viesnīcu pakalpojumiem, mājokļu iekārtām, kā arī cenu kritumam pārtikai un bezalkoholiskajiem dzērieniem, apģērbiem un apaviem.

Eiropas Komisija

vakar par konkurences pārkāpumiem saistībā ar pretpiesārņojuma tehnoloģiju automobiļiem ar dīzeļdzinējiem autorizotājiem "Volkswagen" un "BMW" noteica apmēram 875 miljonus eiro lielu naudas sodu. "VW" būs jāmaksā apmēram 500 miljoni eiro, bet "BMW" – apmēram 375 miljoni eiro. Lietuvā ir iesaistīts arī autobūvētājs "Daimler", taču tam sods nebūs jāmaksā, jo "Daimler" 2017. gadā ziņoja EK par pārkāpumiem, un pēc tam tika sāka izmeklēšana.

Aizstāv stabiņus Rīgas ielās

Saistībā ar satiksmes mīrināšanai paredzēto stabiņu izvietojumu Rīgas ielās ir **gadījušās atsevišķas komunikācijas kļūdas un neveiksmīgi risinājumi, kas tiek izlaboti, taču kopumā galvaspilsēta no šādu stabiņu izmantošanas neatteiksies**, lai gan par satiksmes organizāciju konkrētās ielās vēl varēs diskutēt, vakar medijiem

pauda Rīgas domes priekšsēdētājs Mārtiņš Staķis un viņa vietnieks Vilnis Ķīrsis. Vaicāts par jauno satiksmes organizāciju Bruņinieku ielā, par kuru esot sūdzējušies Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta šoferi un privātie preču piegādātāji, Staķis pieļāva, ka diskusijas par izmaiņām un citiem risinājumiem ir iespējamas, taču viņš aicināja ar

tām īpaši nepārspiegties. "Par šo tēmu mēs noteikti vēl padiskutēsim ar operatīvajiem dienestiem. Piemēram, man operatīvie dienesti ir norādījuši, ka vēl lielāka problēma ir tieši automašīnas, kuras ir pārblīvējušas ielas tā, ka ēkām vispār nevar tikt klāt," skaidroja Staķis. Rīgas mērs intervijā Latvijas Radio atgādināja, ka jebkuras pārmaiņas pilsētvidē

nāk ar debatēm, taču nereti ilgtermiņa ieguvumi atsver īstermiņa grūtības. Vicemērs Ķīrsis intervijā raidījumā "900 sekundes" uzsvēra, ka stabiņi ir paredzēti, lai operatīvais transports tiem varētu droši braukt pāri – tie noliecas un nebojā transportlīdzekli. Gan Staķis, gan Ķīrsis atzina, ka stabiņu dēļ brauktuvju tīrīšana ziemas periodā būs lielāks izaicinājums. ▀

FOTOFAKTS

Bangladešā gotiņas Rani saimnieks pieteicis dzīvnieku Ginesa rekordu grāmatai kā pasaulē mazāko govī.

FOTO – AFP/LETA

Lūdz Krievijas palīdzību

Armēnijas premjerministrs Nikols Pašinjans lūdzis Krievijas prezidentu Vladimiru Putinu palielināt atbalstu Erevānai tās konfliktā ar Azerbaidžānu. **Situācija ap Kalnu Karabahu ir nestabila**, apmeklējot Maskavu, norādījis Pašinjans. Ar Putina starpniecību novembrī panāko pamieru starp Armēniju un Azerbaidžānu šobrīd uzrauga aptuveni 2000 Krievijas miera uzturētāji. Tiek uzskatīts, ka Pašinjana Maskavas vizītes mērķis ir panākt Krievijas miera uzturētāju misijas paplašināšanu. Opozīcija vaino Pašinjanu sakāvē, kuru Armēnija cieta karā ar Azerbaidžānu, kuras rezultātā Erevāna zaudēja kontroli pār lielu daļu no teritorijām, kas bija sagrābtas pagājušā gadsimta deviņdesmito gadu sākumā. Viņa pārliecinošā uzvara vēlēšanās daudziem bija pārsteigums. ▀

ŠAJĀ DIENĀ

9. jūlijā

1877. Kādās viesībās Lielbritānijā pirmo reizi lietoja papīra salvetes.

1877. Notika pirmais Vimblonas tenisa turnīrs.

1925. Pasaulē pirmā sieviete brokere sāka darbu Dublinas biržā.

1938. Gatavojoties Otrajam pasaules karam, iedzīvotājiem Lielbritānijā tika izdalīti 38 miljoni gāzmasku.

2007. Pirmo reizi pēc 89 gadu pārtraukuma Argentīnas pilsētā Buenosairesā uzkrīta sniegs. Tas bija tikai otrais reģistrētais gadījums vēsturē.

SAGATAVOJIS PAULS KAUFMANIS.